

[Krag.]

vet en Konvertering gennemført af de højforrentede Obligationer og en Konvertering til Bunds, som man kalder det, er jo selvsagt utilfredse med det Omfang, som den Konverteringsforanstaltning, der her foreligger, har, og Agitationen for meget, meget videregaaende Foranstaltninger er jo i fuld Gang. Naa, det kan man ikke undres over, thi det er jo klart nok, at den, der trykkes stærkt af Rentebyrder, der paahviler en Ejendom, som giver ringe eller intet Udbytte, han er ikke vanskelig at faa med i Kravet om en Nedsækning til Bunds, som man kalder det — hvad der dog vel sagtens ikke vil sige, at man vil være helt forrentningsfri, men man vil naa ned til en meget lavere Forrentningsprocent, end der her er Tale om. Med al Sympati for disse mange Mennesker, inden for Landbrugserhvervet i første Række, og for de Krav, de stiller, vil jeg dog ikke undlade her ved denne Lejlighed at sige, at efter min Opfattelse er det næppe muligt paa nærværende Tidspunkt at naa videre, end der her er stillet Forslag om, særlig ikke under Hensyn til, at Forholdene paa Pengemarkedet, som de for Tiden er, ganske utvivlsomt ikke tillader at gaa lavere med Indlaansrenten i Banker og Sparekasser, end Tilfældet er, og derigennem bliver jo det Forhold, hvori Obligationsrenten ved denne Konvertering ned til 4 pCt. kommer til at staa til Indlaansrenten i Banker og Sparekasser, det naturlige, det rimelige.

Men om end vi fra mit Partis Side har tiltraadt denne Indstilling og er rede til at medvirke til dette Forslags Gennemførelse, fordi det ligger paa Linier, som vi anser for de rette, maa dette ikke tages som et Udtryk for, at vi paa alle Punkter er tilfredsstillet ved denne Lovgivning. Men vor Opfattelse er den, at efter at der nu i over et halvt Aar har været i Kraft Bestemmelser om Indlaansrentens Nedsættelse i Banker og Sparekasser, er der derigennem paa Pengemarkedet skabt en Skævhed, som ikke lader sig opretholde længere, og som nødvendiggør, at en Konverteringsordning for Obligationerne nu gennemføres.

Den ærede Ordfører for Udvalget har jo omhyggeligt gennemgaaet de stillede Ændringsforslag, og der er derfor for mig ikke nogen Grund til Gentagelse paa dette Punkt. Jeg kan dog ikke undlade at sige, at jeg vedvarende er af den Opfattelse, at § 6 i Lovforslaget er ret vidtgaaende. Over for mange Institutioners Udlaansvirksomhed kan denne Paragraf blive ret generende, om end jeg anerkender den Ændring, som

Ministeren har stillet Forslag om, og hvorefter Sparekasserne undtages fra den i Paragraffen indeholdte Regel om, at der ved Udlaan mod Pant i fast Ejendom, hvor Talen er om Midler, der udlaanes efter Reglerne for Anbringelse af umyndiges Midler, ikke maa betinges en højere effektiv Rente end 4 pCt. Imidlertid er jeg ikke sikker paa, at den Udformning, som Paragraffen nu har faaet, er helt klar, helt afgørende med Hensyn til, hvilke Institutioners Udlaansvirksomhed mod Pant i fast Ejendom der falder ind under § 6, 1ste Stykke, og hvilke ikke. Over for det Ændringsforslag, som er stillet af den højtærede Minister, og som et Flertal har tiltraadt, og hvorigennem det udtrykkeligt siges, at Sparekasserne undtages, er der for mig rejst Spørgsmaalet om, hvorvidt dette kan føre til den Slutning, at saa falder alt andet i øvrigt, hvis Udlaansvirksomhed i det hele taget er under Indflydelse af Lovgivningens Bestemmelser, ind under Bestemmelsen, og her tænker jeg først og fremmest paa Forsikringssekskabernes Udlaansvirksomhed mod Pant i fast Ejendom. Jeg vil derfor gerne spørge den højtærede Minister, hvorledes man skal forstaa § 6, Stk. 1, paa dette Punkt, om Forsikringssekskabernes Udlaan er inde under Regelen om, at en højere effektiv Rente end 4 pCt. ikke maa tages ved Udlaan mod Pant i fast Ejendom, eller om de er udenfor. Jeg haaber, at den højtærede Minister paa dette Punkt vil kunne give et klart Svar.

Det er jo i Mindretallets Betænkning fremført, at som Følge af Bestemmelserne i § 6 vil Legaterne komme ud for visse Vanskeligheder, idet de i Fremtiden kun faar Adgang til at bringe deres Midler i Kreditforeningsobligationer til en Rente af 4 pCt. og ikke heller har Adgang til at udlaane deres Midler mod Pant i fast Ejendom til en højere effektiv Rente end 4 pCt. Det er ganske sikkert en betydelig Indskrænkning i den Dispositionsfrihed paa dette Omraade, som Forvalterne af Legatmidler hidtil har nydt, og det vil jo ogsaa kunne medføre en Nedsættelse af Legatportioner i den kommende Tid, hvad der naturligvis vil berøre Legatnydere smerteligt. Men hvor beklageligt dette end er, synes jeg dog ikke, der er andet hertil at sige end det, der kunde siges og blev sagt, da man ved Lov nedsatte Indlaansrenten i Banker og først og fremmest i Sparekasser. Da maatte jo ogsaa Smaasparere, hvis Interesse jeg synes det ligger lige saa nær at varetage som Legatnyderes Interesse, finde sig i denne Reduktion af en Rente, som de maaske kun med Nød og næppe